Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 137 (637) ♦ Четвер, 22 липня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Продиктовано в номер

У поїздку на Тернопільщину

Вчора Президент України Леонід Кравчук відбув у Тернопільську область. Як повідомили в прес-службі Президента, глава держави відвідає Тернопільський комбайновий завод і агрофірму »Поділля« Тернопільського району. Леонід Кравчук також зустрінеться із своїми представниками в районах цієї області, депутатами місцевих Рад, трудівниками села.

В. Пинзеник розроблятиме програму діяльності уряду

Саме йому доручено координувати роботу Центру економічних реформ при Прем'єр-міністрі України та економічного відділу Кабінету. Вони мають до 20 серпня цього року розробити проект програми діяльності уряду на період з вересня по грудень 1993 року та на 1994 рік. Кабінет міністрів затвердив перелік питань, які складатимуть основу майбутньої програми. Це зміни в податковій політиці, вдосконалення бюджетної системи, створення єдиної вертикалі виконавчої влади, вдосконалення цінової політики, зокрема, вироблення спільно з Російською Федерацією єдиних підходів до ціноутворення на енергоносії та їх транзит через територію України, розробка державної програми земельної реформи, питання соціального захисту населення тощо.

Зустрічі на монгольській землі

21 липня в Улан-Баторі почались переговори між урядовою делегацією України на чолі з віце-прем'єр-міністром Василем Євтуховим, яка прибула до столиці Монголії, і урядовою делегацією цієї країни.

У центрі уваги — питання взаємних поставок продукції і розрахунків за товари і послуги, розвитку співробітництва в різних галузях народного господарства, зокрема гірничо-металургійної та енергетичної промисловості, запровадження сучасних технологій, інвестицій.

Літо в розпалі, а пляжів меншає

Як повідомили нам із прес-центру Міністерства охорони здоров'я, на початку цього тижня на півдні України закрито більш як 40 пляжів. Причина одна: бактеріологічна забрудненість води перевищує допустимі норми у 24-240 разів. Зокрема, в Одесі опустіли Лузанівка, 10, 13 і 16 станції Великого Фонтану, Чорноморка й Ланжерон. Заборонено купатися на лиманних пляжах в Овідіополі і Білгород-Дністровському, у курортних зонах Кілійського й Татарбунарського районів. Не працюють пляжі Первомайськ, Стрілка, Прибой та Океан у Миколаївській області, порожні усі три пляжі в Маріуполі.

Закрито 7 пляжів і в Республіці Крим. Зокрема, Ореанда в Ялті, Міський, Прибережний і Загальний у Саках, «Маяк» та Міноборони в Євпаторії і ще один в Алушті.

Грали-співали, а з боргами зосталися

Третій фестиваль популярної української пісні «Червона рута» вже став набутком історії. Але його організатори ніяк не можуть розрахуватися з тими фірмами й організаціями, які допомагали проводити це велике мистецьке свято у Донецьку. Зокрема, дирекція фестивалю має повернути 90 тисяч доларів і 25 мільйонів карбованців. Із якщо з карбованцями ще півбіди, хоч і це немала сума, то з валютою річ набагато складніша. Дійшло до того, що бельгійська фірма «The Show Must Go On», яка допомагала озвучувати й освітлювати виступи учасників фестивалю, може без цих грошей наказати довго жити, тобто збанкрутувати. І від того дуже постраждає престиж України в Європі. Принаймні так висловився з цього приводу на прес-конференції, яку проводило Мінкультури, художній керівник «Червоної рути» А.Калиниченко.

Безперечно, за послуги треба платити, гроші необхідно віддавати. Але, даруйте, що то за фірма, якщо вона збанкрутує від втрати 90 тисяч доларів. І чи додають нам престижу ділові контакти з такими партнерами.

Про дипломатичну службу

16 липня Указом Президента України затверджено «Положення про дипломатичну службу в Україні». В Указі, який набирає чинності з дня його підписання, говориться, що дипломатична служба в Україні є частиною державної служби і призначена забезпечувати практичну реалізацію зовнішньої політики України, представляти та захищати інтереси України у сфері міжнародних відносин, а також її юридичних осіб та громадян за кордоном.

Абзац з листа

Ні для кого не секрет, що дуже вже багато зловживань серед посадових осіб. А звідси — злочинність зростає й далі. І припинити це неподобство може тільки жорсткий закон про боротьбу з корумпованою злочинністю.

Петро КУХАР.

Подільці Самбірського району Львівської області.

Цифри і факти

За повідомленнями прес-центру МВС України, у першому півріччі нинішнього року в нашій країні щодоби вчинялося 1412 злочинів, у тому числі 188 тяжких, з них умисних — 11, тяжких тілесних — 23, згвалтувань — 6, пограбувань — 86, хуліганств — 68 тощо.

Скільки ж розкрито? В цьому році по лінії карного розшуку — 96011, що на 32,1 відсотка більше, ніж торік.

Вражає інша цифра: серед злочинів 24 відсотки становлять розкрадання колективного і державного і 41,5 відсотка — крадіжки індивідуального майна.

Доведеться таки і Макаровичу телят* ганяти

(телята – читай злочинці)*

Першим солідним дітищем Тимчасової комісії Верховної Ради з боротьби з організованою злочинністю, корупцією та хабарництвом став Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Зараз цей документ знаходиться на підпису в Президента. Доки він його не підпише, закон не набере чинності. Народні депутати з Тимчасової комісії переконані: сили, які чинили опір під час прийняття закону у парламенті, нині переключили свою увагу на Президента і намагаються відповідним чином тиснути на нього.

(Читайте на 3-й стор.)

Фото Михайла САЧКА.

Актуально

НЕЧИННЕ І НЕСУМІСНЕ

Учора на засіданні РБ ООН його голова Д. Хенней оголосив таку заяву: Рада Безпеки поділяє глибоку стурбованість України з приводу постанови ВР РФ про статус Севастополя і підтверджує у цьому зв'язку територіальну цілісність України відповідно до Статуту ООН. Рада Безпеки нагадує, що у договорі між Російською Федерацією і Україною, підписаному в Києві 19 жовтня 1990 року, високі договірні сторони взяли на себе зобов'язання поважати територіальну цілісність один одного в межах існуючих між ними на даний момент кордонів. Постанова несумісна з цим зобов'язанням, так само як з цілями і принципами Статуту ООН, і не чинна.

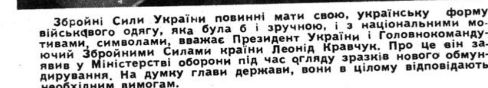
ОБСТАВИНИ ВИМАГАЮТЬ

20 липня відбулася бесіда по телефону Президента України Л. М. Кравчука з Президентом Російської Федерації Б. М. Єльциним. Були обговорені деякі актуальні питання українсько-російських відносин під кутом зору зняття напруженості, що накопичується навколо Чорноморського флоту та Севастополя.

В результаті обміну думками керівники обох держав домовились дати доручення урядам України та Російської Федерації підготувати для розгляду президентами пропозицій, які передбачають конструктивні підходи щодо прискореного вирішення проблем Чорноморського флоту з урахуванням нових обставин.

Була досягнута домовленість про зустріч президентів України та Росії.

Строки та місце зустрічі будуть узгоджені додатково.

Збройні Сили України повинні мати свою, українську форму військового одягу, яка була б і зручною, і з національними мотивами, символами, вважає Президент України і Головнокомандуючий Збройними Силами країни Леонід Кравчук. Про це він заявив у Міністерстві оборони під час огляду зразків нового обмундирування. На думку глави держави, вони в цілому відповідають необхідним вимогам.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО.

У Комісіях Верховної Ради

ЩО ЗАЛИШИЛОСЬ — ПРИРОДІ

Не дуже оптимістичною вийшла прес-конференція, яку провів для працівників засобів масової інформації голова постійної Комісії Верховної Ради з питань екології та раціонального природокористування Сергій Дорогунцов. І було від чого. «Нині вся Україна,— сказав він,— є зоною екологічного лиха. Щоб його подолати, потрібно державі швидше вийти з економічної кризи. А поки що у розв'язанні екологічних проблем діє горезвісний залишковий принцип».

Особливу тривогу Сергій Іванович висловив щодо майбутнього Чорного і Азовського морів. Якщо ми не перестанемо по-варварськи ставитися до них, зазначив він, то скоро їх не буде взагалі. Ось чому комісія блокує спорудження терміналу в Одесі — треба передусім виконати екологічні вимоги, щоб і нафту завозити, і море зберегти.

«Без хімії нам не обійтися,— сказав голова комісії,— але не треба нарощувати її використання. Час зупинитися хоча б на тому рівні, що маємо нині». Щоправда, цього року внесення у грунт пестицидів значно скоротилося. Так розпорядилося саме життя — підскочили ціни, і не всі господарства тепер спроможні придбати хімікати у великій кількості.

Природа, як і людина, має свій живий організм, тож бездумно втручатися в нього досить небезпечно. Так, північні регіони України ми інтенсивно осушуємо, південні — зрошуємо. З 1965 по 1990 роки осушено 3 мільйони гектарів. Але природі потрібні болота, і тепер усе стає навпаки: південь заболочується, північ осушується, що аж ніяк не на користь і навколишньому середовищу, і самій людині...

Сергій Іванович коротко розповів про роботу комісії, яка, зокрема, подала на розгляд Верховній Раді 6 законопроектів, обговорила на своїх засіданнях близько 500 актуальних питань, відповів на запитання журналістів.

Олександр ВИНОКУРОВ.

«ПЕКТО» ДОПОМОЖЕ ВИЖИТИ

Миронівське (Київська обл.) мале підприємство «Фортуна» налагодило випуск пектиновмістного порошка «Пекто». Він виводить з організму людини важкі метали, радіонукліди та токсичні речовини. Розробила цей препарат республіканська міжгалузева асоціація «Пектин», а впровадити його у виробництво рекомендували Міністерство охорони здоров'я та інститут гігієни харчування. На їх думку вживання цього порошка корисне не тільки для людей, що мешкають у забруднених після Чорнобильської катастрофи районах, але й для тих, що працюють на шкідливому виробництві.

Ради і земельна реформа

СКІЛЬКИ ТРЕБА ЛЮДИНІ ТІЄЇ ЗЕМЛІ?

ОРИГІНАЛЬНУ ВІДПОВІДЬ НА ЦЕ ЗАПИТАННЯ ЗНАЙШЛИ СІЛЬСЬКІ РАДИ ПОКРОВСЬКОГО РАЙОНУ

Достеменно знаю, що Покровський район у Дніпропетровській області неординарний. Живуть там горді, талановиті і роботящі люди, які знають собі ціну і вміють відстоювати власну думку. Але тим прикріше, що сьогоденні перипетії несподівано обертаються домінуванням упертості тих, хто насамперед воліє не допустити сюди свіжих віянь, точніше — верховенства нових законів.

Якось, пригадую, обласне радіо кинуло іронічну репліку: у Покровському колгоспники заявили, що фермери-поміщики їм геть не потрібні і зажадали повернути землі, вилучені для потенційних «одноосібників». Згодом інше інформаційне агентство розповсюдило не менш «сенсаційну» новину: на Покровщині розпочалося «розкуркулення» — у фермерів відбирають наділи. Згодом редакція уже нашої газети отримала відкритого листа покровчан. «Ведеться організована кампанія проти фермерів з боку представника Президента у районі, а також з боку голів сільських Рад і керівників колгоспів», — читаємо у ньому.

Депутат же обласної Ради Віталій Семенюк свої нотатки надіслав до Дніпропетровського корпункту, озаглавивши їх чітко і ясно — «Зона беззаконня». Нарешті мені передали номер покровської райгазети зі статтею голови обласної асоціації фермерів Михайла Саєнка. Виступити Михайла Михайловича змусило те, що «фермерство на Покровщині не в пошані». Причина ж, на думку М. Саєнка, ясна, як білий світ: відстоювати нові закони ніхто тут не квапиться, хоч «система президентської влади створювалася для реалізації законів», а вони взагалі «мають бути обов'язкові для всіх».

Одначе аби достоту збагнути, що ж відбувається в районі, зустрівся з покровськими фермерами. Спочатку з Миколою Юрковцем бо він уже не знав, «до кого ще можна звернутися». Орлівська сільрада до останнього часу йому та Григорію Ілієнку відмовляла надати землю. Потім, коли обидва ладні були апелювати до суду, таки виділила. Але не з держзапасу, а з... колгоспного поля, на яку, звичайно, ніхто не видав би актів володіння. Отже протест прокурора району був цілком обгрунтованим.

— Тоді там і «кинули» по шматку неугідь в балці, що постійно підтоплюється і де ніхто ніколи не сіяв і не садив, — каже Микола Остапович. — Хіба не глум над нами?

Про збиткування над бажаючими господарювати самостійно фактів вистачає. Мати голови районної асоціації фермерів Олександра Уса, Євдокія Андріївна, сорок років з гаком відпрацювала у колгоспі. Але її позбавили належного паю. Таким же робом вчинили і з дружиною Олександра Васильовича Світланою. Тільки за те, звичайно, що їхні син і чоловік насмілилися стати землевласниками.

У тій Великомихайлівці переслідували також Миколу Родзаєвського, котрий восени минулого року домігся двадцяти гектарів землі. У нього десятеро дітей от і залунали у його домі анонімні телефонні дзвінки: знай, тепер на дітей перестануть виплачувати допомогу. Як можна спокійно таке чути, коли остання погроза миттю вигнати з колгоспу «реалізувалася»? І ось фінал: фермер, який встиг взяти мільйон карбованців позички, навесні не вийшов у поле, письмово відмовився від наділу і з серцевим приступом «на фоні тяжкого нервового потрясіння» потрапив у лікарню.

Правдою виявилися і «чутки» про «розкуркулення»: тим, кому райцентрівська селищна Рада «поквапилася» наділити землю поблизу Романок, згодом відмовили. А Олександрівська сільрада і слухати не хоче про те, щоб розширити наділ сім'ї Галини Мірошниченко, яка вже надбала достатньо техніки. Або такий випадок: Олександру Гаркуші надано аж 50 гектарів та з'ясувалося, що колгосп засіяв їх озиминою, то треба зачекати...

Годі говорити про окремі факти. Навіч політика, спрямована на блокування земельної реформи і закону України «Про селянське (фермерське) господарство». А тлумачення, що «хід дамо», коли «визначимося з розмірами паїв», я сприйняв би, але при одній умови: коли б при цьому приховано не пропагувалася інша думка. Що прийняті Верховною Радою закони не досконалі і мало не фатально помилкові. відтак не варто поспішати з козами на торг. Це — по-перше. А по-друге, діставши на рішення сесії районної Ради від 20 лютого ц. р., яке «суперечить чинному законодавству і стримує земельну реформу», протест прокурора, у березні наступна сесія Покровської райради зовсім проігнорувала заяви 11 потенційних фермерів. Тим часом в районі залишається досить незайнятих земель державного запасу.

То що ж далі? Випадок з Миколою Колісником з Катеринівки — випадок «пересічний», пов'язаний з відмовою надати землю — нарешті «налякав» сільські Ради. Матиме ж змогу сказати своє слово судова влада, на користь, ясна річ, фермерів. І тому «застосували» настільки винахідливий «фінт», що залишається тільки сплеснути в долоні, захопившись «мудрістю» сільської бюрократії. А сталося щось неймовірне: наприкінці весни майже всі сільради району дружно і ледве не гамузом задовольнили заяви бажаючих — я б сказав, спраглих — створювати фермерські господарства. І там, і тут виділили землю, але... По 2,1 гектара, і не більше.

Зрозуміли ви чи ні підступну хитрість? Наділ до двох гектарів — то лише підсобне господарство. Більше двох — уже фермерське. Отже, два й одна десята гектара — ти фермер, і квит. Іди тепер у будь-який суд, скільки завгодно скаржся, але заяви не приймуть. Виділили ж бо. Чого ще хочеш? Судова влада у даному випадку безсила «поправити» місцеву «законодавчу». Навіч відверте глузування, намагання заздалегідь і неминуче звести нанівець, скомпрометувати фермерський рух ніяк не міг стерпіти депутат обласної Ради Віталій Семенюк. Кому ж не ясно, що мінімум 30—40, а то і 50—60 гектарів необхідно, аби раціонально й прибутково господарювати, постачаючи на ринок товарну продукцію. На останній сесії Ради Віталій Володимирович і намагався внести до порядку денного «покровське питання»: «Виділення земельних ділянок в в оптимальних розмірах». Голосів, на жаль, не вистачило. Не випадково, зрештою (на цій сесії слухали хід виконання закону «Про селянське (фермерське) господарство»), підготовлений напередодні проект рішення депутат В'ячеслав Шабашов в одній з місцевих газет прирівняв до «оголошення війни земельній і економічній реформі у нас на Дніпропетровщині».

Дякувати Богу, на сесії обласні депутати збагнули це і кінець-кінцем ухвалили документ, в якому антифермерську фразеологію пом'якшили або зняли зовсім. Одначе покровський «феномен» зостався недоторканим. Там на одну десяту здійснюють земельну «революцію» і вважають, що цього досить — бо як ще інакше розуміти оборудку з фатальною «десятиною»?

Я ж достеменно знаю: якби моїм землякам, котрі воліють самостійних господарств, дати землю, як і належить, вони швидко заткнуть за пояс колег з інших, сусідніх, районів. Такі тут живуть хлібороби.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Польовий стан

ЦІНИ ПРОТИ ВРОЖАЮ

На сонячному півострові вже косять і обмолочують пшеницю

— Цього року втрати врожаю вдалося звести до мінімуму,— сказав голова Кримського агропрому, народний депутат Республіки Крим Володимир Єгудін.— Помилки під час збирання ячменю врахували на пшеничній ниві, тож упевнений, що все буде гаразд. Основне наше завдання — розрахуватися з державою, закласти необхідні зернові та фуражні фонди.

— Чув, що є складнощі з продажем хліба державі.

— Деякою мірою це так. До засік держави надійшла приблизно четверта частина зібраного ячменю. Господарства незадоволені, на їхній погляд, низькими закупівельними цінами — 422 тисячі купонів за тонну ячменю першого класу. Не певен, що задовольнить хліборобів ціна за тонну пшениці з клейковиною,— 448 тисяч купонів і за тонну твердої першого класу — 841 тисяча, адже вони порівнюють їх із цінами на нафтопродукти, які постійно зростають. Селяни чекають паритету цін, тож активізувати хлібоздачу державі поки що не поспішають.

Олександр ПІЛАТ.
Республіка Крим.

У Комісіях Верховної Ради

ТАК ВВАЖАЮТЬ НАРОД, КОНСТИТУЦІЙНА БІЛЬШІСТЬ ПАРЛАМЕНТУ. А ХІБА ЦЬОГО ЗАМАЛО?

Півроку тому у парламенті було створено Тимчасову комісію Верховної Ради з боротьби з організованою злочинністю, корупцією та хабарництвом.

Вагомим результатом роботи цієї комісії став Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», що його парламент прийняв 30 червня цього року. Тепер цей закон на підпису в Президента. Доки Президент не підпише цей документ, він не набере чинності. Зараз народні депутати — члени Тимчасової комісії хвилюються не менше, ніж під час першого та другого читань цього закону у Верховній Раді. Вони переконані: сили, які чинили опір під час прийняття цього документа у парламенті, нині переключили свою увагу на Президента і намагаються відповідним чином тиснути на нього. Отже, пропонуємо вашій увазі розмову за «круглим столом», яку редакція «ГУ» провела у Тимчасовій комісії по вулиці Садовій, 3. У розмові взяли участь народні депутати України, голова комісії В. Слєсаренко, заступник голови Г. Демидов, член комісії В. Яцуба, працівники управління з боротьби з організованою злочинністю МВС України.

Г. ДЕМИДОВ:

— Готуючи закон, ми виходили з двох основних моментів. По-перше, організована злочинність у нашій державі стала суспільним явищем. По-друге, цьому явищу треба протиставити систему спеціальних органів державної влади.

Організована злочинність — це індустрія незаконного бізнесу, в якому конкретний злочинець, конкретний бойовик, конкретна група бойовиків — це все другорядне, допоміжне. Основа — організаційний механізм, який крутить цей бізнес. Це явище породило цілу систему взаємозв'язків у державі і суспільстві. Воно існує не рік і не два. Тіньовою економікою можуть бути уражені цілі галузі народного господарства, нею були уражені цілі республіки.

Тож, розробляючи закон, ми вивчили світовий досвід і запропонували концептуально нову для нас ідею. Закон передбачає створення у системі МВС спеціальних підрозділів для боротьби з організованою злочинністю. Ці підрозділи мають бути незалежні від місцевих органів влади і органів МВС. Вони підпорядковуються тільки центру. Такі ж підрозділи згідно із законом створюються і у системі СБУ.

Запитання: Чи не буде паралелізму в їхній роботі?

— Трішки. Але вони діятимуть у своїй сфері, передбаченій законодавством. Тож ми відкидаємо побоювання тих, хто натякає на якогось монстра типу НКВС. Закон передбачає також взаємодію цих підрозділів з іншими органами державної влади — прокуратурою і судами. У законі закладено норми, які дозволяють створити у прокуратурі на рівні Центру, і областей відділи нагляду за дотриманням законності у сфері боротьби з організованою злочинністю. Ці підрозділи також будуть незалежні від територіальних органів прокуратури. У системі судів визначатимуть суддів, які будуть спеціалізуватися на кримінальних справах у сфері організованої злочинності.

Авторський відступ. Таке у цивілізованому світі передбачено вже давно. Приміром, у США діють так звані ударні сили для боротьби з організованою злочинністю. До них входять органи дізнання, розслідування, прокурорська група тощо.

Запитання: А чи передбачає закон взаємодію спецпідрозділів для боротьби з організованою злочинністю з фінансовими, господарськими органами?

В. СЛЄСАРЕНКО:

— Так, передбачає. Згідно із законом, пропонується у міністерствах, відомствах, Національному банку створити посади, скажімо, помічника міністра, до службових обов'язків якого входитиме взаємодія із спецпідрозділами з боротьби з організованою злочинністю. Саме через цих працівників має бути створено механізм протидії корупції всередині міністерств і відомств.

Репліка: З боку міністерств і відомств буде гігантський опір реалізації цього положення закону.

— А ми у цьому і не маємо сумніву.

Г. ДЕМИДОВ:

— Хочу звернути увагу на те, що на початку своєї діяльності Верховна Рада з подачі Кабінету міністрів понаприймала багато нормативних актів, за якими органи державної влади та господарські виконавчі структури практично не мають жодних обов'язків щодо захисту державних інтересів. Наприклад, закон про банки і банківські системи. На банки покладено тільки права і ніяких обов'язків. Правильно, є права людини, але є ще й інтереси суспільства, зокрема економічні. Інтереси суспільства треба захищати через державні органи.

Тож у законі закладено такі обов'язки органів управління державної влади, які дають можливість виявляти і запобігати економічним аферам ще на ранній стадії.

Авторський відступ. Якщо вже вдаватися до прикладів, то це положення можна розкрити на прикладі тих же банків. Через систему банківського управління органи боротьби з організованою злочинністю, скажімо, одержують інформацію про великомасштабні операції. У США банки дають інформацію спецпідрозділам про операції понад 10 тисяч доларів. Якщо угода оплачується фальшивими авізо або через неіснуючі фірми, через підставних осіб, то про це зацікавленого учасника угоди своєчасно повідомляють... Хіба це на шкоду фірмі? Чи завадило б трьом заводам України, які відвантажили на Захід одній із фірм 10 тисяч тонн металу, заздалегідь знати, що такої фірми вже немає? Тож і платити нікому...

В. ЯЦУБА:

— До речі. На Заході, якщо якийсь громадянин приходить у банк за кредитом, то він має подати рекомендації особи, відомої банкові. І той, хто рекомендував, несе фінансову відповідальність. Тож невже буде зайве, коли згідно із законом фінансові органи, підприємства і приватні підприємці будуть знати, з ким мають справу?

Цей закон не спрямований на те, щоб заблокувати розвиток ринкових відносин. Він націлений на те, щоб спрямувати економіку в русло цивілізованого підприємництва.

Такий факт. У США кожен, хто має право підпису на платіжних документах, подає декларацію про доходи, рахунки в банках тощо. Оскільки така людина розпоряджається чужим майном, то суспільство має його контролювати. Такі норми вироблені у країнах з ринковою економікою. Тепер уявляєте, хто проти нашого закону?

Г. ДЕМИДОВ:

— У розвинутих країнах легальний бізнес вимагає боротьби з організованою злочинністю, бо як тільки ця зараза проникає у легальний бізнес, там відмирає вільна конкуренція.

Тож кримінальним категоріям бізнесменів цей закон, як кістка в горлі. Окрім цього, не сприймають закон певні структури МВС і Прокуратури. Раніше, скажімо, начальник УВС області мав право на інформацію шостого управління і за бажанням або тиском згори міг «погасити» справу на будь-якому етапі. Нині ця інформація вислизає з рук. Так само, як з рук та поля зору прокуратури області. Бо прокурори з нагляду за дотриманням законності у сфері боротьби з організованою злочинністю будуть підпорядковані тільки начальнику управління у Києві, який сам підпорядковується виключно Генеральному прокуророві держави.

В. СЛЄСАРЕНКО:

— Головна опора Президента на місцях — його представники. Ці люди також не в захваті від нового закону. Кому ж до вподоби структури, не підвладні йому і завдяки яким центр буде знати все, що коїться в області?

В. ЯЦУБА:

— Я хочу навести приклад із життя моєї партії. Свого часу дуже широко обговорювалося питання про реорганізацію компартії — створення у її лоні контрольно-ревізійних комітетів. Але обласна партійна еліта зустріла в штики таку ідею. Як же це так: нарівні з бюро обкому партії ще хтось контролюватиме... «Не пущати». Якби не провалилася ця ідея, то, може, і не сталося б з моєю партією те, що сталося. Силові структури також протидіють створенню таких спецпідрозділів. Навіть міністр А. Василишин проти. У нього своя причина. Не хоче замикати на собі відповідальність. Не хоче, щоб на нього виходили із серйозними питаннями, пов'язаними з діяльністю певних державних мужів. Тоді ж йому доведеться приймати рішення і відповідати. А сьогодні він може передоручити підлеглим подібні питання. Виходить, що психологію треба перебудовувати. Я далекий від того, що закон зможе працювати завтра. Його гальмуватимуть на всіх рівнях.

В. СЛЄСАРЕНКО:

— І сьогодні всі сили, які виступають проти закону, об'єдналися і тиснуть на Президента. Причому сили ці різні — і червоні, і жовто-блакитні, і ті, хто за незалежну Україну, і ті, хто спить і бачить себе в СРСР. Об'єдналися і теоретики, і практики. Противники закону докладають багато зусиль, щоб Президент наклав вето на документ чи на його окремі норми.

Авторський відступ. Коли закон приймали у парламенті, то попри опір певних сил, за нього проголосувала переважна більшість. Якщо бути точним, то у першому читанні — конституційна більшість. Хоча навіть у членів Тимчасової комісії були побоювання, що закон завалять.

Приємно це і нам — виборцям, що обрали до парламенту чесних, порядних людей. Соціологічні дослідження, проведені в Україні, свідчать, що у списку глобальних проблем проблема боротьби з організованою злочинністю стоїть на другому місці після продовольчої. Так вважає народ.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Міжнародні контакти

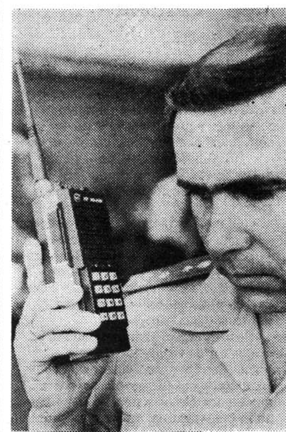
ЧИ ДОПОМОЖЕ «ГЕЛЛІНГ» МІЛІЦІЇ

Нещодавно у Києві в Міністерстві внутрішніх справ України пройшла виставка надсучасної техніки, призначеної для оснащення правоохоронних органів. Серед кількох сотень експонатів, виставлених для ознайомлення спеціалістами з МВС, СБУ, Національної гвардії та прикордонних військ відомою німецькою фірмою «Геллінг» із Гамбурга,— немало новинок, які своїми тактико-технічними даними та ступенем надійності відповідають світовим стандартам. Безумовно, використання цієї спеціальної оперативної техніки могло б дати відчутні результати в справі успішної боротьби зі злочинністю та попередження правопорушень. Ось тільки чи знайдуться в наших оперативників «зайві» гроші для придбання хитромудрих «жучків», портативних пеленгаторів, мініатюрних відеокамер, електрошокових кийків і багато іншого, від чого був би в захопленні навіть сам Джеймс Бонд? Хотілося б сподіватись. Тим більше, що ціни на них не такі вже й великі, та й державі економити на подібних «дрібницях» — собі дорожче, бо ж усі ми добре знаємо: скупий платить двічі.

Володимир ШИРОЧЕНКО.

На знімку: цей практично невагомий бінокль — не що інше, як електронний пристрій нічного бачення з величезною роздільною здатністю — не найбільша сенсація виставки (фото публікується вперше з дозволу «Геллінга»); такому радіотелефонові позаздрить будь-який сищик.

Фото Валерія БОНДАРЕНКА.

Економіка

КРІЗЬ МАТЕМАТИКУ

Наприкінці липня цього року в Німеччині наукове видавництво «Академ і Ферлаг» випустить книгу, на яку з нетерпінням очікують фахівці та ділові кола. Її назва — «Хаос, катастрофи і самоорганізація в соціальних системах». Книга присвячена аналізові соціально-економічного, екологічного та політичного становища постсоціалістичних держав, і, зокрема, України. По суті, ця книга — збірка праць міжнародної конференції з моделювання соціально-економічних та політичних процесів, яка відбулася в Києві з участю провідних європейських наукових центрів в галузі математичних методів системного аналізу складних суспільних систем.

На жаль, в Україні, якій було присвячено значну частину доповідей та досліджень, не знайшлося людей, зацікавлених у виданні такої літератури.

На конференції особливу увагу її учасників привернули виступи наших земляків — київського вченого, кандидата соціологічних наук Ігоря Черненка, який показав математичні моделі механізму реалізації катастрофічних суспільних явищ, і спеціаліста в галузі математичного моделювання Михайла Кузьміна, котрий проаналізував логіку інвестиційної політики, висвітлив умови ефективності економіки.

І. МАКСИМЧУК.

Продиктовано у номер

Усі конфесії рівні перед законом

Становище греко-католицької церкви в нашій державі обговорено на зустрічі Президента України Леоніда Кравчука і папського нунція в Україні Антоніо Франко, яка відбулась на прохання останнього. В ході зустрічі йшлося також про наступний візит в Україну кардинала Сільвестріні, що відбудеться на початку жовтня.

Після завершення бесіди папський нунцій відповів на ряд запитань українських та зарубіжних журналістів. Зокрема, він повідомив, що з його боку було висловлено побажання про реабілітацію в Україні греко-католицької церкви. На це, зауважив папський нунцій, Президент України мені відповів, що робити цього немає потреби. Адже в Акті проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року підкреслюється, що всі закони колишнього Радянського Союзу, які до того часу діяли, в Україні відміняються. Президент також повідомив, що всі без винятку релігійні конфесії в Українській державі мають рівні права.

Закарпаттю — автономію?

На суспільно-політичній палітрі Закарпаття з'явилася ще одна організація — Народна Рада громадської злагоди (НРГЗ). До неї, в основному, увійшли формування, що підтримують ідею автономії краю.

На думку членів НРГЗ, на референдумі 1 грудня 1991 року 78 відсотків дорослого населення регіону, говорячи «так» статусу «спеціальне самоврядне Закарпаття» сприймали це визначення «як переклад на українську мову» поняття «автономне Закарпаття». Виходячи з цього, НРГЗ звернулася із заявою до депутатів обласної Ради «Про реалізацію волі народу... Закарпаття, виявлену 1 грудня 1991 року».

Обласна Рада на заяву НРГЗ поки що не відреагувала.

Мартени погаснуть першими

Добрий десяток останніх літ у Дніпропетровську, що називається, закривали металургійний завод імені Петровського: Старий і зношений, він опинився у центрі міста, ставши чи не основним його забруднювачем. От з екологічних міркувань одні і домагалися, по суті, припинити існування заводу, інші ж не менш енергійно відстоювали варіант докорінної реконструкції підприємства. А на ділі вийшло, що тим часом нічого не робилося і не мінялося. Виконавчий комітет міської Ради вирішив для початку уже в листопаді цього року «зупинити виробничу діяльність мартенівського цеху».

Заводу, втім, залишено шанс у стислі строки здійснити техпереозброєння інших екологічно шкідливих потужностей, зокрема доменних. Лише в разі невиконання цих робіт обумовлена і неминуча заборона діяльності всього підприємства-ветерана.

Самогубство у метро

Було десь 20-25 хвилин на одинадцяту ранку, коли різко загальмував поїзд метрополітену між станціями «Святошино» — «Нивки». Світло погасло. Лише через кілька хвилин поїзд важко доповз до станції «Нивки». Двері відчинилися і у вагон влетіла страшна звістка: людина потрапила під колеса. Начальник станції метро «Нивки» Т. Коломієць повідомила: чоловік, років 35, кинувся під поїзд, мабуть, з метою самогубства. Особу встановити поки що не вдалося.

ЧОМУ НАМ НЕ ПОТРІБНА ВАЛЮТА

Ця ситуація може здатися дикою лише на перший погляд. Три фірми пропонують Україні проект, який обіцяє мільйони доларів чистого прибутку, а їм кажуть: а не пішли б ви пошукати, кому у нас потрібні гроші?

Суть. Іспанська фірма «Інагроса» (президент — Атіліо Фернандес) сім років налагоджувала контакти з СРСР. СРСР разом з контактами наказали довго жити. Тепер фірма налагоджує контакти з СНД. Фірма спеціалізується на біотехнологіях у сільському господарстві (її біопрепарати дозволяють підвищувати урожайність соняшника на 35 процентів, цукрового буряка на 25 процентів тощо), технологіях у харчовій та медичній промисловості, екологічному очищенні земель.

Що стосується України, то ідея програми належить Сергію Ковальову, директору київського бюро фірми «Манхеттен РЕНК Корпорейшн». Потрібні 100 тисяч гектарів земель, на яких вирощують цукровий буряк. «Інагроса» надасть необхідні препарати, персонал. Технічне втілення — київського НВО «Рубін». Фінансування проекту — «Манхеттен РЕНК Корпорейшн». Вартість програми — 4,6 мільйона доларів. У результаті обробки земель препаратами фірми «Інагроса» і продажу понадпланового цукру, за рахунками С. Ковальова, буде отримано чистого прибутку 16,7 мільйона доларів. Без врахування вартості програми. Розрахунок — після завершення операції. У випадку, якщо експеримент буде вдалим. Цікаві умови?

Представники «Інагроси» після того, як С.Ковальов запропонував їм цю програму, неодноразово приїжджали до Києва, зустрічалися з офіційними особами з Держкомітету України по сприянню малим підприємствам і підприємництву. Останні і вирішили для початку провести експертизу препаратів «Інагроси» у Інституті токсикології Мінсільгоспроду України. А далі?

— Запропонували проїхатися по колгоспах, — каже С. Ковальов. — Проїхався. Враження гнітюче. Якщо раніше, в застій, варто мені було переконати нещасного секретаря райкому — всі на цирлах бігали. Знаю це, оскільки я — колишній громадянин СРСР. Можу, звичайно, звернутися до комерційних структур, але земля їм не належить. Вона, як і колись — власність держави.

Тобто нічия. Отже, Сергій Ковальов боїться лише одного: що за вкладенні в проект гроші ніхто конкретно не буде нести відповідальності. Він не боїться того, що експеримент провалиться, оскільки пропонує розрахунок провести після його завершення.

Зверніть увагу

До речі, в Україні під цукровим буряком займається щороку 1,5 мільйона гектарів землі. Тобто, застосовуючи технологію «Інагроси», лише на цьому можна отримати чистого прибутку понад 300 мільйонів доларів. І співробітництво з фірмою не обмежується лише цим. Днями у Києві побував президент фірми А. Фернандес. На влаштованій йому С. Ковальовим зустрічі з представниками міністерств, до відома яких входять ті чи інші питання, він розповідав про можливі напрямки співробітництва. Це і підвищення урожайності в рослинництві, і експерименти (певних результатів ще немає, але є оптимістичні дані) в галузі тваринництва. І, що дуже важливо, фірма, — у випадку, якщо буде задіяно програму по цукрових буряках — збирається взяти 200 гектарів вилучених з обороту земель, які забруднені радіонуклідами під час аварії на ЧАЕС і провести дослідження по можливостях технологій фірми по очищенню цих земель. Звичайно, у світі ще великий переляк від сюрпризів біотехнологій (скажімо, використання гормонів зовсім було заборонене), але просто боятися — надто нераціонально. Тому «Інагроса», як заявив її президент, уклала контракти з університетами майже в усьому світі — для досліджень якості її продукції, впливу її на рослинний і тваринний світ. Ось і до Києва А. Фернандес прибув з професором Мадридського університету Дель Монте. І останній засвідчив, що використання препаратів фірми у рослинництві дало лише позитивні результати. Що стосується тваринництва, то дослідження на цю тему за контрактом проводить Болонський університет. Запропонував А. Фернандес співробітництво і українським науковцям. Що далі? Чесно кажучи, не знаю. Але наведу приклад. Зателефонував сьогодні один добродій з приводу замітки в «ГУ» про будівництво трансєвропейської автомагістралі. Поцікавився, хто будуватиме. Для чого? Щоб знати кому продавати щебінку. Бо він — директор комбінату, який її виробляє...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Депутата — ...під автоматом!

Сенсації

Тільки-но місцеві газети повідомили про арешти великої групи розкрадачів і хабарників з Рівненської філії акціонерного банку «ІНКО», комерційного банку «Зоря» та інших установ, у яких вилучено понад 80 мільйонів українських карбованців, багато доларів США, німецьких марок, французьких франків, усіляких дефіцитів на півтора десятка мільйонів карбованців, тільки-но преса розповіла про ділків з Дубненського підприємства по забезпеченню нафтопродуктами, котрі привласнили понад 170 мільйонів карбованців, «заробили» значну кількість іноземної валюти, як знову сенсація. **«Коли депутата обласної Ради (наказного отамана Волинської Січі — С.М.) Романа Омельчука із закованими в кайдани руками виводили з ганку Народного дому кільканадцять автоматників — видовище було вражаючим. Власне, на це і розраховували ті, хто віддав наказ здійснювати таку акцію залякування та політичного шантажу»** — такий підзаголовок однієї з публікацій газети «Волинь». Отаман, на відміну від вищеназваних «добродіїв», козацької скарбниці не поцупив — це його у такий «оригінальний» спосіб доставляли на допит у якості свідка. Клацання наручників довелося почути й деяким іншим козакам-рухівцям. Весело?

... А у так званому «царському селі» й інших мальовничих закутках, де високопосаджені паникомуністи зводять (чи вже звели) триповерхові палаци (в окремих випадках з арками, як у кіно «Санта Барбара»), поки що все спокійно. Йде буденна напружена праця...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

Лише факти

Метро — ювіляр

25 років тому закладанням ствола на станції "Південний вокзал" розпочалося будівництво метро у Харкові. За ці роки стало до ладу дві лінії загальною протяжністю 28 кілометрів з 23 станціями. Нині повним ходом іде спорудження третьої лінії, загальною протяжністю понад 13 кілометрів, перша черга якої має стати до ладу нинішнього року.

Обласна і міська адміністрації затвердили назви нових станцій: «Держпром», «Метробудівська», «Площа Повстання», «Наукова» (замість «Проспект Леніна»), «Імені архітектора Бекетова» (замість «Раднаркомівської»).

Почалось будівництво чотирьох станцій другої ділянки третьої лінії — «Ботанічний Сад», «Вулиця 23 серпня», «Інтернаціональна», «Проспект Перемоги».

Ольга ДРОЗДОВА.
Харків.

Фотофакт

Все одно — аврал...

Щоденно сотні машин перевозяться на поромі між Кримом і Кавказом. Лінія працює з повним навантаженням, і причина тут у тому, що два автомобільні пороми нині на ремонті. У зв'язку з подорожчанням бензину автопотік менший, аніж у попередні роки.

На знімку: поромна переправа Крим — Кавказ.

Фото Олександра ОБУХОВСЬКОГО.

Коротко

«Державність» — з Україною

У Донецьку відбулися установчі збори товариства науковців області «Державність». Прийнято заяву, яка визначає основні напрями діяльності товариства, звернення до земляків, обрано раду і президента нової організації — ним став академік АН України Микола Чумаченко.

Товариство вчених Донеччини має намір будувати свою роботу на засадах державності, соборності України, її національного відродження.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Реалії

Село за машинами не бігає

Раніше було так: під час жнив село гарячково шукало «на стороні» вантажні автомобілі. Тепер — навпаки: через нестачу пального АТП простоюють і готові піти в найми на село, у котрого бензин для жнив є. Але село не поспішає, скрупульозно підраховуючи свої вигоди. Наприклад, Мінтранс України й Украгротехсервіс підготували для жнив 19,5 тисяч автомобілів. З цієї кількості вдалося найнятися на жнива хіба що кільком сотням машин.

Олексій ТРУСОВ.

Представляємо дипломатичний корпус України

З ДОБРИМИ НАМІРАМИ І ВІДКРИТИМ СЕРЦЕМ

Наш співрозмовник — Надзвичайний і Повноважний посол України в Індії Георгій ХОДОРОВСЬКИЙ

— Георгію Івановичу, востаннє ми зустрічалися у березні, під час наради керівників дипломатичних представництв України за кордоном. Тоді ви розповідали, що розмістилися із своїми колегами фактично на території іншої держави — посольства Російської Федерації.

— З того часу справді багато що змінилося. Вдалося орендувати невеличкий триповерховий будинок з ділянкою землі, яка прилягає до нього, відремонтувати його, умеблювати, оснастити оргтехнікою і засобами зв'язку. Одне слово, провести необхідні заходи для налагодження роботи посольства України в Індії.

Поруч цього будинку 6 липня на щоглі замайорів синьо-жовтий прапор і пролунав національний гімн нашої держави. Сьогодні українська колонія в Індії налічує п'ятнадцять чоловік. Українських дипломатів запрошують на зустрічі керівників інших дипломатичних місій у Делі, де відбувається вивчення України: що є наша держава — партнер, конкурент чи взагалі вона не варта на увагу.

За цей час я здійснив офіційну поїздку до Бомбея, одного з найбільших і найпотужніших економічних і фінансових центрів Республіки Індія. Відвідав представництво Чорноморського пароплавства. А метою моєї поїздки було вивчення можливостей заснування на базі цього представництва української дипломатичної установи, яка репрезентувала б не окрему компанію, а нашу державу. Крім того, відбулися зустрічі з губернатором штату, іншими керівниками та діловими людьми.

— То були візити ввічливості, необхідні за дипломатичним протоколом?

— То було налагодження прямих контактів між Україною і окремим індійським штатом, незалежно від федерального центру. Бо ніхто, скажімо, не дивується, що Україна має тісні зв'язки з німецькою землею Баварія. Зустрічі з індійськими бізнесменами в Бомбеї стали першим кроком до знайомства з великим, саме великим, а не дрібним чи середнім, бізнесом Індії. Вдалося налагодити контакти з індійським резервним банком. А це вкрай важливо з огляду на те, що великий індійський бізнес не наважиться на широке співробітництво з нами, доки не буде визначено основи взаємних розрахунків, налагоджено надійних міжбанківських зв'язків.

За цей час також вдалося підготувати до підписання кілька нових угод у галузі повітряного транспорту, судноплавства, про уникнення подвійного оподаткування. Фактично вже готовий проект про створення україно-індійського товариства культурних зв'язків і дружби.

— Вимальовується справді ідилічна картина. Невже працюється з такою легкістю і без жодних «проколів»?

— Перед посольством України в Індії тільки замайорів національний прапор. Тому на початку було б некоректно скаржитися на когось і на щось. Відбувається призвичаювання української місії до атмосфери дипломатичної роботи. Посольство лише починає набирати конкретних обрисів. Звичайно ж, хотілося, щоб рух уперед був багато швидший.

— Але, напевне, цього часу було вдосталь, щоб визначити основні напрями україно-індійського співробітництва...

— Пріоритети у відносинах між нашими державами були визначені ще в Договорі про дружбу й співробітництво України і Індії, а також у кількох угодах, підписаних під час візиту Президента Л. Кравчука до Делі у березні минулого року. Сьогодні ми спостерігаємо наповнення згаданих документів реальними справами — від сфери військової промисловості до культурних обмінів. Нещодавній візит Президента Індії Ш.Д. Шарми заповнив ті прогалини, які потребували додаткової взаємної уваги.

— То чи можна минулорічний візит українського Президента до Делі назвати початком усіх початків?

— Мушу сказати, що Індія була і залишається традиційним партнером України, яка завжди була присутня на індійському ринку. Щоправда, інкогніто, але усі радянсько-індійські договори визначальною часткою наповнювалися продуктами української економіки. Підприємства нашої країни ще й досі виконують контракти, підписані за часів існування СРСР. Але, як і тоді, ще й сьогодні значна частка прибутків осідає у колишній союзній столиці. Україні потрібно позбутися цього інкогніто, своєрідної «шапки-невидимки» — спадщини Союзу. У цьому я бачу чи не першочергове завдання української дипломатичної місії. Це буде зробити непросто, бо Індія — вигідний партнер, престижний ринок збуту товарів. І та ж Росія не поспішає поступитися своїми позиціями у регіоні, особливо щодо військово-промислового співробітництва. Тому лише з добрими намірами і відкритим серцем можна утвердитися серед надійних партнерів, якими нас сьогодні бачить Республіка Індія.

Розмову вів Сергій ДАНИЛЕНКО.

На знімку: Георгій Ходоровський вручає вірчі грамоти Президентові Індії Шанкеру Даял Шармі.

Експрес-інформація

Офіційні мандрівки

З коротким робочим візитом відвідав Луганську область посол США в Україні Р.Попадюк. Він зустрівся з главою облдержадміністрації Е.Ханановим і головою обласної Ради народних депутатів А.Касьяновим, побував у господарстві першого фермера на Луганщині В.Богданова в Лутугинському районі. Поїздка Р.Попадюка по ряду областей України триває.

Тим часом делегація Бундестагу й уряду Німеччини, очолювана керівником робочої групи Бундестагу по зв'язках з Україною Я.Остерґетело і держміністром Г.Шефером, перебувала в Криму. Гості зустрілися у кримському парламенті з його главою М.Багровим, депутатами, які працюють у постійній Комісії з національної політики, міжнаціональних і міжреспубліканських відносин.

Подвійний удар по приватизації

Рішення зупинити дію указу Президента Б.Єльцина про приватизацію прийняла Верховна Рада Російської Федерації. Парламентарії постановили відправити документ до Конституційного суду для перевірки його конституційності. Як заявив віце-прем'єр Росії А.Чубайс, парламент пішов шляхом таємної діяльності, не повідомив про розгляд указу ні уряд, ні держкоммайно. Паралельно Верховна Рада відмінила власний закон, яким регулювався продаж у власність держпідприємств. В такий спосіб урядовій програмі приватизації в Росії нанесено подвійний удар.

Священну війну оголошено

«Конфлікт в Абхазії триватиме доти, доки Москва не припинить постачання зброї абхазьким сепаратистам. Ультиматум, висунутий грузинською стороною абхазам, залишається в силі», — сказав в інтерв'ю агенції «Іпринда-Подія» міністр оборони Грузії Г.Каркарашвілі. Він додав, що грузини докладуть усіх зусиль для збереження територіальної цілісності республіки.

Лідер збройного формування «Мхедріоні» Д.Іоселіані на засіданні грузинського парламенту заявив, що позиція Росії в абхазькому конфлікті є прямою агресією проти Грузії. «Мої люди розпочинають боротьбу з Росією як в Абхазії, так і на російській території», — завершив промову військовик.

Поділ під натиском

Із закликом зупинити можливий наступ сербів на Сараєво звернувся до світового співтовариства Президент Боснії А.Ізетбегович. У листі на ім'я генерального секретаря ООН Б.Галі він вказав, що на боснійську столицю готується генеральна атака сербських сил. Наступ, напевне, має за мету примусити боснійських мусульман погодитися на поділ Боснії на три національні держави.

Повідомляється також, що до хорватської столиці Загреба прибув високопоставлений представник Європейського Співтовариства Клаас. Він зустрінеться з керівництвом республіки і передасть попередження ЄС: проти Хорватії буде введено санкції, якщо вона не припинить етнічних чисток і нападів на мусульман з Боснії.

Президентська обіцянка не цяцянка

Президент Сполучених Штатів Б.Клінтон виконав одну із своїх найскандальніших передвиборчих обіцянок. Віднині у американській армії дозволено служити гомосексуалістам. Але за однієї умови: вони повинні суворо, аж до звільнення з лав збройних сил США, дотримуватись загальновизнаних норм поведінки.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Подробиці

В Азербайджані почалися репресії

На черговому засіданні Міллі Меджлісу депутати слухали доповідь комісії, що займалась розслідуванням гянджинських подій. Всупереч сподіванням азербайджанців, так і не було розставлено всі крапки над «і».

Суть доповіді зводилась ось до чого: щоб знищити військову частину № 709, керівництво республіки розробило план. Його безпосереднє здійснення було доручено прем'єру П.Гусейнову. 4 липня загони МВС і частини МО разом з президентською гвардією і підрозділами міністерства національної безпеки оточили військову частину, щоб роззброїти особовий склад і...знищити Сурета Гусейнова. Про це знали Президент, глава парламенту і керівники силових міністерств.

Така офіційна версія подій. Не дивно, що вона викликала багато запитань, що їх ставили учасники засідання доповідачам.

Однак головуючий на засіданні Гейдар Алієв обрав інший шлях ведення засідання. Він став по черзі допитувати колишніх керівників силових міністерств, а по тому викликав на трибуну екс-голову парламенту Ісу Гамбарова. Після кількох відмов І.Гамбаров виступив перед депутатами. Він, зокрема, заявив, що розслідування гянджинських подій нагадує судовище, а кращим місцем незабаром «буде тюрма — звідки не буде видно дянь Алієва».

Того ж дня, за відомостями партії МУСАВАТ, екс-голову парламенту Ісу Гамбарова було заарештовано під час перерви між засіданнями Міллі Меджлісу. Документ про позбавлення його депутатської недоторканності і санкцію про арешт було подано в парламент тільки за 4 години після арешту. Тієї ж ночі співробітники прокуратури і міліції провели обшук у квартирі арештованого.

За останніми даними, разом з І. Гамбаровим заарештовано також екс-прем'єра П.Гусейнова, всіх колишніх керівників силових міністерств та діячів Народного фронту Азербайджану, соратників А.Ельчибея.

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Візити

Охорона Папи Римського — справа колективна

У перших числах вересня очікується прибуття в Литву Папи Римського Іоанна Павла II. До цієї знаменної події готуються всі. Але особливо — правоохоронні органи двох держав. З Рима до Вільнюса буде доставлено необхідний для таких візитів спеціальний броньований автомобіль вагою 3,5 тонни і заввишки 2,8 метра.

Нині відповідні органи займаються організацією безпеки при проведенні масових акцій, особливо під час служіння меси, яке відбудеться в парку Вінгіс. Органи безпеки занепокоєні тим, що присутніх на цьому заході буде в 6-8 разів більше, ніж передбачуваних раніше 150 тисяч чоловік. Тому з 1 по 8 вересня в'їзд до Литви буде обмежено.

Працівники правоохоронних служб Литви зустрічались зі своїми польськими колегами, які поділились досвідом гарантування безпеки під час зустрічі Папи Римського у своїй країні. Поляки також пообіцяли дати в оренду Литві 3 вертольоти для обслуговування візиту високого гостя.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

Контакти і контракти

Приватизація на гроші ЄС

Профінансувати технічну допомогу Казахстану було вирішено на засіданні комісії Європейського Співтовариства. Республіці буде надано безоплатну субсидію, яка виділяється у рамках програми ЄС з технічного сприяння і співробітництва незалежних держав (ТАСИС). Сума цієї субсидії перевищує три мільйони екю. За результатами міжнародного конкурсу виконання цього завдання покладено на консорціум, до якого входять ряд компаній з Великобританії, Франції та Німеччини. Вони передадуть Казахстану ряд програм для банківського забезпечення інвестицій, бухгалтерського обліку, оподаткування тощо. На прохання Казахстану в республіку також прибудуть чотири експерти ЄС, які координуватимуть роботу з приватизації. Початок реалізації проекту — поточний місяць.

Тетяна КОСТІНА.

Алма-Ата.

ДЕРЖАВА — БЕЗ СВОЄЇ НАЗВИ

СТРАТЕГІЯ ПОСТУПУ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Історія справді прискорила свій хід. Сьогодні суспільство змінюється динамічніше, ніж у попередні століття. Динамізм сучасних процесів особливо помітний, коли аналізувати проблеми культурної самобутності українського народу під кутом зору його боротьби за державні права. За об'єктивними показниками внесок українського народу до скарбниці світової культури у XX сторіччі є невисокий. Величезні можливості як належить не використані. Адже реальні здобутки нерідко втрачали національну адресність. Вони або знеособлювалися в загальнорадянських досягненнях, або переростали в свою протилежність у мертвотній атмосфері тоталітарного контролю. Показники масової культури, починаючи з елементарної грамотності, мають кращий вигляд, але й тут мало чим можна пишатися на тлі високорозвинутих країн.

Чи треба виставляти державну самостійність як запоруку культурної самобутності, коли на планеті існує майже дві сотні держав з багатьма сотнями національних культур? Далеко не завжди. На жаль, в Україні та взаємозалежність справді існує. Володарі імперії, в якій український народ змушений був перебувати проти власної волі, ставилися до нього підозріло саме через те, що він надто чисельний. Чисельність недержавного народу є, за їх уявленнями, потенційною загрозою.

Тому в Україні від Петра I до Миколи II майже безупинно цілеспрямовано нищили національну специфіку, яку вважали за політично небезпечну. І козацьку Україну перетворили на провінційну Малоросію. Тільки тому, що династія Рюриковичів пережила Київську Русь і заснувала Московську державу, в народу відібрали не тільки півтисячі років його історії, а й самоназву — руський народ. Ототожнення назви народу з давньою назвою території проживання («Україна», «Вкраїна») відбулося з ініціативи національної інтелігенції тільки у XIX сторіччі. Багатомільйонний народ з тисячолітньою історією і без назви, крім тієї, що походила з титулатури царів: хіба може людство явити другий такий приклад?

Дивно, але мовна і культурна спорідненість трьох східнослов'янських народів, спільність їх релігії та історичного минулого тільки допомагали царизму нищити специфічні особливості українців. В Австро-Угорщині, де чинника спорідненості не існувало, українці мали сприятливіші умови для перетворення в націю. Нищення української культури досягло апогею в роки першої світової війни. Після Лютневої революції центральний орган кадетської партії — газета «Речь» писала: «Від 1876 до 1905 року було заборонено, часом без будь-яких винятків, друкувати щось українською мовою. Від початку цієї війни українську пресу заборонено. До неї було застосовано заборону раніше, ніж до німецької. Аж до самої революції українських шкіл не дозволяли, і навчання українською (малоруською) мовою вважалося за злочин».

Кадети, які після повалення самодержавства стали урядовою партією, готові були допустити, хизуючись своїм демократизмом, «культурно-національне самовизначення народностей Росії». Але лідер національно-визвольного руху М. Грушевський за нових умов вважав культурницькі гасла як застарілі і ставив питання про державні права українського народу. Цього кадети вже не могли стерпіти. Коли соціалістичні партії — їхні партнери по урядовій коаліції — дали принципову згоду на українську автономію, кадети вийшли з уряду.

Цю саму тактику — зробити певні поступки в культурній сфері, щоб утримати народ в імперії під час її кризи, — продемонстрував й А. Денікін. В його відозві «До населення Малоросії» рекомендувалося відрізняти діяльність, «викликану любов'ю до рідного краю та його особливостей, до місцевої старовини і його місцевої народної мови, від зрадницького руху, спрямованого на поділ Росії». Оголошуючи війну усім, хто виявив «бажання відторгнути від Росії малоруську гілку російського народу», генерал урочисто зобов'язувався не переслідувати «малоруську народну мову». Неважко здогадатися, як він поставивсь би до української культури, коли б переміг у громадянській війні. Історичний досвід неспростовно доводить, що метою усіх, хто представляв інтереси імперського центру, була денаціоналізація українського народу.

Порівняння національної політики більшовиків в Україні з політикою їх попередників показує істотні відмінності у формі. Проте суть цієї політики залишається тотожна: збереження імперії.

Диктатура партії більшовиків здійснювалася через ради і не потребувала закріплення в конституційних нормах. Тому фасад держави міг бути який завгодно. Український народ боровся за власну державність, і партія В. Леніна з такою самою готовністю сприяла йому у цьому питанні, як і в питанні про землю вона сприяла селянам, а в питанні про фабрики — робітничому класу. Інша річ, що народи формально незалежних республік не одержали реального суверенітету, так само як контроль над засобами виробництва у кінцевому підсумку залишився за державою, точніше — за державною партією.

Декларації могли бути які завгодно, але існував лакмусовий папірець для того, щоб визначити ставлення центральної влади до потреб утримуваного під контролем народу,— мова. Перший період Радянської влади в Україні (початок 1918 року), як і другий період (перша половина 1919 року) не внесли особливих змін до звичних з часів самодержавства відносин між центром і периферією. Зокрема, кордонів «суверенної» України майже не помічали, а радянські працівники всіх рангів спілкувалися між собою і з населенням російською мовою. Нарешті, з дворазового краху Радянської влади було зроблено належні висновки. Коли Червона Армія прийшла в Україну, переслідуючи Денікіна, більшовики прагнули, щоб цей прихід мав вигляд визвольного походу, а не чергової окупації, як це було під час двох попередніх війн Радянської Росії з УНР. VIII Всеросійська партконференція в грудні 1919 року в резолюції «Про Радянську владу на Україні» урочисто проголосила: «Члени РКП на території України повинні на ділі здійснювати право трудящих мас учитися і розмовляти в усіх радянських установах рідною мовою, всіляко протидіючи спробам штучними засобами відтіснити українську мову на другий план».

Ця резолюція зробила свою справу. Більшовики одержали можливість взятися за організацію влади в Україні, зустрічаючи найчастіше замість опору співробітництво з боку місцевих політичних сил. Завершуючи у Відні на початку 1920 року мемуарно-публіцистичну працю «Відродження нації», В. Винниченко наводив повний текст резолюції і робив наївний висновок про те, що російські комуністи стали на грунт фактичного визнання ваги національного питання, бо в ній, резолюції, «чується плоть і кров живого переконання, а також бажання ті переконання здійснити реальними, конкретними, активними заходами».

У резолюції «Про Радянську владу на Україні» проглядають риси політики, яка дістала назву «українізації» або, в більш загальній формі,— «коренізації», йшлося про переведення на рідну мову (в Україні — не тільки на українську, а й, залежно від складу населення, на єврейську, німецьку, польську та ін.) роботи засобів масової інформації, державних установ, викладання у навчальних закладах, а також про залучення до органів влади і правлячої партії місцевих кадрів. Українізація повинна була здійснитися й поза кордонами УРСР, у районах Російської Федерації, населених українцями (шість округів Північного Кавказу, де українці становили істотну частину населення, а також Казахстан, Далекий Схід тощо). Коренізація почалася незабаром після утворення СРСР, у 1923 році. Чим вона була — кінцевою метою, чи засобом? Історик може зробити цілком певні висновки, бо цей процес мав початок і кінець. Він мав також діяльних виконавців, сама особистість яких характеризує суть цієї кампанії.

Найбільший вклад у справу українізації зробив Л. Каганович — довірена особа Сталіна, направлена в республіку із завданням «зміцнити» партійну організацію України. Він працював генеральним секретарем ЦК КП(б)У з квітня 1925-го до липня 1928 року. Без українізації було неможливо зміцнити партію та її диктатуру за умов непу. До цієї кампанії Л. Каганович підходив так само починовницьки ретельно, як і пізніше, у 1932 році, підійшов до іншого завдання вождя — організувати в українських селах і кубанських станицях масове вилучення продовольства.

Українізація вичерпала себе, коли партія здійснила колективізацію селянських господарств. Введення селянського господарства до системи командної економіки завершило процес утворення економічного фундаменту тоталітарного режиму. Тактичні засоби часів непу перестали бути потрібні.

Починаючи з 1932 року, національна політика державної партії змінюється, але не втрачає гнучкості. Її новий етап характеризується поступовою відмовою від сприяння розвиткові національних меншостей у кожній союзній республіці за формально підвищеної уваги до «титульної нації».

Від українізації місцевостей Російської Федерації відмовлялися навіть не поступово, а поспішно. За даними перепису 1926 року на Північному Кавказі проживало більш як 3 мільйони вихідців з України, в тому числі на Кубані — більш як 900 тисяч (62 відсотки населення), на Дону — до 500 тисяч (44 відсотки), в Армавірському окрузі — більш як 300 тисяч (33 відсотки) тощо. У постанові ЦК ВКП(б) і Раднаркому СРСР про хлібозаготівлі в Україні і на Північному Кавказі за 14 грудня 1932 року партійно-державна верхівка визнала за можливе торкнутися проблеми українізації. Проведену за попередні десять років українізацію майже половини районів Північного Кавказу різко засуджували. Діловодство в установах негайно переводили на російську мову, «як більш зрозумілу для кубанців». Ліквідували українські школи, щоб ця мова й надалі залишалася «більш зрозумілою».

«Українізація», як і коренізація іншого національного забарвлення, мала своїм результатом не тільки цілі, прагматично передбачувані державною партією, а й небажані для тоталітарного режиму наслідки — зростання місцевої інтелігенції. Та з «буржуазною», а також з новою, робітничо-селянського походження, інтелігенцією давно вже навчилися боротися, коли вона «збочувала» від генеральної лінії. На початку 1933 року Сталін направив в Україну іншу довірену особу — секретаря ЦК ВКП(б) П. Постишева. Останній мав звернути особливу увагу на «націоналістичні збочення» місцевої інтелігенції.

Справедливо кажуть, що для української інтелігенції 1937 рік розпочався у 1933-му.

Полювання на націоналістичних відьом не заважало формально поважати права титульної нації. Це виявлялося у багатьох деталях. Наприклад, у 1936-му в Академії наук України з'явилася низка гуманітарних інститутів, майже кожний з яких мав національну специфіку: інститут історії України, інститут українського фольклору, інститут української літератури. Частка росіян у партапараті багато випереджала питому вагу «імперської нації» у населенні України, але все-таки українці мали більше шансів на першочергове просування ієрархічними сходами. Такий майстер кар'єрної інтриги, як Л. Брежнєв, у графі «національність» своїх анкет вписував собі: «українець».

Така політика зберігалася і в післявоєнні часи, хоч поступово мова і культура «імперської нації» повертала собі позиції, завойовані до 1923 року. У здійсненні політики русифікації тоталітарна держава мала значно більші можливості, ніж царі, бо її влада над суспільством була незрівнянно більша. Отже, це давало можливість застосувати гнучкішу політику, яка була ефективніша. Але радянський центр використав усі попередні «досягнення» русифікації, починаючи від XVII століття. Взяти хоча б теорію походження трьох братніх народів. Про «малоруську гілку російського народу» більше не було розмов, а теорія Київської Русі як «колиски» нібито ставила три братні народи у рівноправне становище. Проте історію російського народу продовжували викладати за М. Карамзіним, С. Соловйовим і В. Ключевським, тобто від першопочатків Русі, а історія українського народу починалася у XIV столітті.

На початку 70-х років процес русифікації південних і східних областей України зайшов так далеко, що центр вирішив діяти відвертіше. Вірний провідник політики центру, перший секретар ЦК компартії України П. Шелест не відчув цього і поплатився кар'єрою. Темпи русифікації, розглядуваної як засіб придушення у зародку будь-яких спроб до здобуття Україною реальних державних прав, за часів В. Щербицького різко прискорилися.

На час проголошення незалежності русифікація України зайшла вже далеко. Щоб подолати її згубні наслідки, потрібна нова «українізація» України. Від попередньої вона якісно відрізняється, бо є кінцевою метою, а не засобом досягнення практичних цілей. Ця «українізація», звичайно, спиратиметься — щодалі, то більше — на авторитет і організаційні можливості держави. Але головною її рушійною силою є той об'єктивний процес, який зруйнував імперію: зростання національної самосвідомості народу, подолання у людей комплексу меншовартості, «малоросійськості».

За таких умов державі треба прокладати курс на «українізацію» з установкою на досягнення конкретних фундаментальних цілей, але без поспіху, не перетворюючи цей процес на політичну кампанію. Люди, які над усе ставлять українські цінності, необережними діями можуть швидше і вірніше поховати самостійну Україну, ніж прибічники єдиної і неподільної Росії. Насилля у такій тонкій сфері життя суспільства, як національні відносини, дає, як правило, протилежний результат. Навіть російські більшовики, хоч і наробили спочатку помилок, зрозуміли, що на шляху до суспільної одноманітності, яку забезпечувала русифікація, треба пройти через протилежний за знаком етап коренізації. Не треба забувати й того, що насилля є реальною політикою тільки для диктатури, а будь-який демократичний апарат здійснювати таку політику просто неспроможний. І слава Богу!

Ми були б невиправні оптимісти, якби повірили, що з утворенням незалежної України русифікація припинилася. Будь-який процес, що відбувається у суспільстві, має свою інерцію. Але не треба переслідувати російську мову і культуру. Вони не мають жодного відношення до русифікації, знаряддя політиків. Доки культурні цінності у російській мовній оболонці досконаліші від тих, що подаються українською мовою, громадяни України повинні мати полегшений доступ до них. На жаль, через різні причини, передусім економічні, такого тепер немає. Наприклад, з наших прилавків зникають книги, видані в Росії, які несуть в Україну загальнолюдську культуру. Не можуть, на жаль, поки що наші видавництва перекласти й видати українською мовою найкращі здобутки світової культури, бо тодішній центр десятиріччями тримав їх у коротких штанцях. Це стосується й усіх інших ділянок культурної сфери.

На закінчення треба бодай коротко торкнутися надзвичайно важливої теми: організації державного сприяння культурному розвиткові мільйонів українців, які є громадянами Росії та інших колишніх республік Радянського Союзу. Зайняті власними невідкладними справами, ми нічого не робимо для них. У системі Академії наук України або поза її межами нема наукових центрів, які нагромаджували б і аналізували відповідну інформацію. Останнім часом Президія АН України утворила за сприяння уряду немало нових установ, у тому числі в галузі дослідження національних відносин, але наша східна діаспора, як і раніше, обійдена увагою.

Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ,
професор, доктор історичних наук.

Точка зору

Хто ж нас нагодує?

Проблема одна — нестача і дорожнеча продуктів. Але багато людей дивляться на її розв'язання зовсім по-різному. Пропонуємо увазі читачів дві точки зору — фермера і голови колгоспу.

Фермер Валентина ТИМОЩУК:

«Ми стоїмо навколішках»

За п'ятнадцять гектарів землі замість п'ятдесяти, які просила виділити під фермерське господарство, довелося пройти сім кіл пекла. І ще сім — за кредити. Ще сім — поки придбала трактори. І знову сім — за комбайн... Та це звичайні поневіряння нашого фермера, котрий навколішках проситься самостійно господарювати, маючи на це законне право.

Декотрі називають нас фанатами. Очевидно, так воно і є. Бо хто ще, крім людини, яка прикипіла до землі, може витримати нескінченні поневіряння, приниження, відверте глузування? І якщо вона, оточена підозрами, або й ворожнечею, затиснута економічними, соціальними, психологічними лещатами, тримається і працює, то як би вона розкрилася за сприятливих умов! Неправдиво-лукавими є твердження командирів колгоспно-радгоспних структур, що фермери не нагодують народ. Ще наші діди-прадіди, котрі обробляли землю, забезпечували державу хлібом. Це довела світова практика господарювання: тільки власник здатен по-справжньому піклуватися про землю. Ви подивіться, які дива творять люди на своїх п'ятисоткових клаптиках-городах! Бо працюють вони не на голову колгоспу, контору, управління сільського господарства, райхімію та райпостачі, а на самих себе.

У мого діда було десять десятин землі. Міцний господар, казали люди. Забезпечував свою велику сім'ю, решту здавав на «продразверстку». Але й це не влаштовувало більшовицьку державу. Їй потрібен був не господар, а кріпак, котрий задарма працюватиме на неї...

У нашій сім'ї четверо дітей, маємо внуків. Я хочу, щоб вони міцно стояли на землі. На своїй землі. Вони вміють добре працювати. Свого часу я закінчила сільськогосподарський технікум. Воджу автомобіль, трактори, комбайн. Господарство ми назвали «Квіти Шевченка». Не тому, що вирощуємо квіти. На наших полях колоситься пшениця, ячмінь, буде урожай гречки. Назвали так тому, що Кобзар мріяв саме про таку працю в Україні — вільну, розкуту, яка приносила б радість і користь людям. Тільки вільна людина на своїй землі може бути заможна і щаслива. Тільки маючи господарів, а не поденників, може бути міцною держава. Чи розуміють це Президент, уряд, Верховна Рада? Коли так, то чому немає цілеспрямованої політики на формування селянських господарств, чому немає державної програми? Хто мені відповість на ці запитання?

Голова колективного господарства «Дніпро» Чорнобаївського району Петро ДУШЕЙКО:

«Рубають колгоспи під корінь»

Повернувшись із Києва, зі з'їзду представників колективних сільськогосподарських підприємств, я казав своїм колгоспникам на зборах: «Допомоги нам чекати немає від кого — ні від уряду, ні від Верховної Ради, ні від Президента. Надія — лише на себе».

Думав, люди, як було раніше, обурюватимуться, кричатимуть, вимагатимуть підвищення зарплати. Та вони слухали і мовчали. Розуміли — криком нічого не зміниш. Вислухали мене і мовчки розійшлися. Хто — на ферму, хто — на поле. Від того чогось аж моторошно стало. Люди ні в що не вірять. Працюють і терплять. Коли настане кінець цьому терпінню? Не знаю. Але те, що він настане, — не сумніваюся. Несправедливість держави і державців щодо села наблизили селян до критичної межі. У жодній цивілізованій державі світу не ведеться така здирницька політика щодо своїх годувальників, як у нас. Та ще й у суспільстві дивляться на того, хто вирощує хліб, зверхньо, навіть вороже. Пригадайте, скільки епітетів адресують селянам після чергового подорожчання продовольчих товарів. Хоч їхньої провини тут немає.

У палаці «Україна» під час з'їзду нам продавали мінеральну воду по 250 карбованців за півлітрову пляшку. За літр, виходить, потрібно заплатити 500 карбованців, а за літр молока нам платять по 82 карбованці, з них 19 — пряма оплата, решта — індексація. Дотація надходить через 2-3 місяці, знецінена інфляцією. Про який паритет цін можна говорити?

Далі. Колективні господарства рік у рік сумлінно виконують зобов'язання перед державою — продають сільськогосподарську продукцію, причому за безцінь. Держава свого слова ніколи не дотримує, а годує лиш обіцянками. До цього лиха додалися інші. Під корінь рубають колгоспи непосильними податками, хоча, так вважаю не лише я, податок із сільськогосподарського товаровиробника має бути один — на землю. Кредити, що їх пропонують банки, — це ще одне ярмо, витримати яке господарство не може. Попередня оплата, застосовувана промисловими товаровиробниками, чомусь, кажуть нам, неприйнятна для села, хоча я знаю господарства, котрим різні організації винні не один десяток мільйонів, проте не поспішають їх повертати. У нашому чудовому придніпровському селі з майже двох тисяч мешканців торік померло тридцять чоловік, а народилося п'ятеро. Що до цього можна додати? Хто завтра засіватиме землю? Твердження, що нас нагодують фермери, — це міф. У жодній країні світу дрібний власник — не головний товаровиробник. Не забувати б нам про це, руйнуючи сьогодні великі сільськогосподарські підприємства.

Підготувала **Лідія ТИТАРЕНКО.**

ЗА МЕНТАЛІТЕТОМ УКРАЇНА БЛИЖЧА ДО ЄВРОПИ

Італійська фірма «Арке Інтернешнл» — відомий в Україні організатор міжнародних виставок. Лише цього року спільно з Національним виставочним центром фірма провела п'ять виставок. Наступного року планується сім. Президент фірми — Марко Пінетті. Йому тридцять чотири роки, за освітою філософ, пробував себе у журналістиці, згодом організував видавництво «Арке», яке спеціалізується на виданні технічних журналів, далі — дочірню фірму видавництва — «Арке Інтернешнл», яка організовує виставки тільки в Україні. Чому саме у нас? З цього запитання і розпочалася наша розмова з Марко Пінетті.

— Ще за часів СРСР Київ чомусь залишався осторонь виставочного руху. Виставки завжди проходили в Москві або Ленінграді. Навіть тоді, коли мова йшла про продукцію з України, всі питання треба було вирішувати через Москву. Тож, працюючи з радянськими зовнішньоторговельними організаціями, західні партнери навіть не знали, що їхнє обладнання, продукція, устаткування тощо буде розміщене в Україні чи інших республіках СРСР. Але чимало ділових людей Європи знали Україну як край багатий на сировинні ресурси, промисловість, інтелектуальний потенціал. Із шкільних підручників я знав Україну як житницю Європи. Ваша держава приваблює незаповненими ринковими нішами. Вона, як на мене, порівняно з іншими колишніми республіками СРСР за менталітетом найближча до Європи. Тож нам легше порозумітися. Європейські підприємці вірять, що Україна — це ринок майбутнього.

Окрім того, так сталося, що один з моїх клієнтів представив мене у Міністерстві будівельних матеріалів України, і ми вирішили організувати у Києві виставку «Склопром-93». Відтоді і почалося плідне співробітництво.

— Чи не страхає вас економічна криза, у якій опинилася Україна, певна політична нестабільність, породжена кризою влади тощо?

— Я продовжую вірити в Україну, незважаючи на складнощі, які ви переживаєте. Криза неминуча у перехідний період. Держава не може легко відірватися від системи, де все було більш-менш налагоджено, все було знайоме, відпрацьоване і давало свої результати. Це цілком закономірно. Якихось рекомендацій щодо виходу з кризи не даю. Історія ще не знала випадків, коли з комуністичного шляху країна переходила на якийсь інший. Відтак про якісь готові рецепти годі й говорити. Ситуація ускладнюється й тим, що нині весь світ переживає економічну кризу.

— Західні бізнесмени часом скаржаться на наших підприємців: мовляв, і збрехати можуть, і підвести, наобіцявши три мішки вовни...

— Італійців важко здивувати подібними речами, оскільки Італія знаменита не тільки мистецтвом свого народу, архітектурою, історією, а й своєю мафією. Іноземцям, як тільки мова заходить про мою країну, одразу спадає на думку організована злочинність. Як італієць скажу, що у нас переважна більшість — це порядні люди. Таке саме можу сказати і про Україну. І не треба собі дозволяти стати жертвою упереджень. Я вже четвертий рік працюю в Україні і дня б не залишився тут, якби не зустрічав чесних, порядних професіоналів, з якими співпрацюю. Правда, я співпрацюю тільки з державними структурами. Але ж якщо працівники державних структур високопрофесійні, то чому мають бути низькопрофесійні працівники приватних структур? Усі ж вони пройшли одну й ту саму школу державної установи.

Звичайно, вашим бізнесменам ще бракує певної культури підприємливості, але це наживне. Головне, що у них є бажання вчитися.

До речі, про Україну я чув мало не з пелюшок. Річ у тім, що мій дід був учасник першої світової війни і у Криму потрапив у полон. На старості років він з онуками ділився спогадами. З розповідей дідуся я знав, що в Україні живуть добрі, співчутливі люди, які йому допомагали, як могли. А він же сюди прийшов як загарбник.

— Яка українська продукція може конкурувати на європейському ринку?

— Насамперед сільськогосподарська.

— Стривайте. Але ж на Заході існує думка, що продукція з України заражена Чорнобилем.

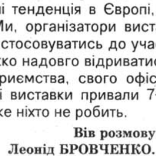
— Так, таке твердження є. Але воно фальшиве, тому для людей, які спостерігали за чорнобильськими подіями, цілком зрозуміло, що забрудненою виявилась частина території України. Багато районів у вас зовсім чисті.

На ринку досить пристойно може конкурувати ваша металургія, хімічна галузь, вироби шкіряної промисловості.

Україна може стати своєрідним мостом для контактів Європи з азіатськими республіками колишнього СРСР. Так само як Італія стала контактним мостом між європейськими державами і країнами північної Африки. Треба враховувати, що не всі азіатські республіки схильні до ісламського фундаменталізму, а готові йти шляхом європейського розвитку. До того ж в Україні є величезна перевага перед багатьма державами — вихід до моря.

— Кажуть, що остання виставка «Склопром-93» не принесла вам очікуваних результатів.

— Треба бути великими щасливчиками, щоб усі виставки були успішними. Так, я хочу мати прибуток від кожної виставки, яку організовую в Україні. Альтруїзм у підприємництві в чистому вигляді не існує. Бізнес є бізнес. Тут усяке буває. У нас в Італії є прислів'я: у будь-якому бубликові є дірка. А про мою готовність працювати в Україні і далі свідчить той факт, що у наступному році я запланував провести тут сім виставок.

— Але чому вони такі короткотермінові — від двох до чотирьох днів?

— Така нині тенденція в Європі, у всьому світі. Ми, організатори виставок, маємо пристосовуватись до учасників, яким важко надовго відриватись від свого підприємства, свого офісу. Раніше справді виставки привали 7-8 днів. Але так уже ніхто не робить.

Вів розмову **Леонід БРОВЧЕНКО.**

Футбол

ЛИПНЕВИЙ ПЕРЕВОРОТ У «ДИНАМО»

У Федерації футболу України відбувся брифінг для журналістів українських видань. Приводом стала ситуація, що склалася у футбольному клубі «Динамо» (Київ). Одразу ж назвемо організаторів цього зібрання: заступник голови Київської міської ради «Динамо» Олександр Бандурко, начальник команди «Динамо» (Київ) Йожеф Сабо, генеральний директор фірми «Динамо-Атлантик» Григорій Суркіс, президент комерційно - консультативного центру «Славутич» Богдан Губський.

Брифінг відкрив президент ФФУ Віктор Банников, котрий повідомив присутніх про екстренні збори динамівської команди, на яких одностайно прийнято рішення про усунення з посади президента ФК «Динамо» (Київ) Віктора Безверхого. З протоколом, який підписали 28 осіб (серед них — усі без винятку гравці, навіть Олександр Призетко, котрий буквально днями переїхав з Харкова до столиці), тут же ознайомили журналістів.

З виступів присутніх випливало, що хибна господарська і фінансова політика поступово перетворила найсильніший клуб України на справжнісінького банкрута, що він потрапив до глибокої боргової ями, бо винен не тільки карбованці, а й іноземну валюту. Становище київського «Динамо» критичне. За інформацією організаторів брифінгу, клуб не має коштів на придбання футбольної форми. Є проблеми з оплатою харчування гравців. На тренувальну базу в Кончу-Заспу з цих причин перестали завозити навіть мінеральну воду.

Виконуючи волю першої команди, 20 липня створено акціонерне товариство «Футбольна команда «Динамо» (Київ)»). Виконуючим обов'язки президента цього новоутворення обрано Григорія Суркіса, а засновниками стали: футбольна команда, Українська та Київська міська ради «Динамо», комерційно-консультативний центр «Славутич» і британська фірма «Ньюпорт менеджмент». Статутний капітал товариства — 10 мільярдів карбованців.

Стало відомо, що обрано й наглядову акціонерну раду товариства. До її складу ввійшли керівники ряду міністерств і відомств: МВС, СБУ, Держкомкордону, Генеральної прокуратури України, представники товариства «Динамо». Головою зборів засновників обрано Валентина Згурського, колишнього мера Києва.

Вислухавши одну сторону, ми, зрозуміло, не могли не звернутися й до другої. Отже слово президентові ФК «Динамо» (Київ) Віктору Безверхому:

— Не секрет, що протягом останніх півроку в клубі панувала лихоманка. А все почалося з анонімки на адресу одного з керівників держави. Як бачимо, знайшлися-таки «чесні й порядні» люди, котрі відзначилися «відвертістю», при цьому залишаючись інкогніто. И досі, правду кажучи, не знаю змісту того «щирого» листа, який і послужив підставою для широкомасштабної перевірки діяльності клубу компетентними органами. Виправдовуватися не збираюся, а викладу самі тільки факти. Найгірше те, що в позафутбольні ігри втягнуто команду. Справді, колектив опинився в скрутному фінансовому становищі. Є проблеми з формою. Звичайно, знайдуться невдоволені через якісь побутові негаразди. Але скажу й про те, що за останні три роки ми придбали за валюту понад 30 квартир для гравців і тренерів. Та й зарплата у наших футболістів така, що гріх скаржитися. Лише нинішнього року команда побувала на тренувальних зборах у Німеччині, Франції, Ізраїлі, Словаччині. Опоненти стверджують, що ними керує сама любов до футболу і турбота про подальшу долю клубу. Дозволю собі поставити під сумнів ці твердження. Наголошую на тому, що маємо програму виходу з кризи, колектив ФК працює цілеспрямовано. Переконаний: труднощі спільними зусиллями подолаємо.

...Що й казати, не в найкращій ситуації опинився провідний клуб України напередодні старту і в національному чемпіонаті, і в Кубку європейських чемпіонів. Та в будь-якому разі команда не повинна стати козирною картою в боротьбі за престижне крісло. Погано й те, що коли події розвиватимуться за сценарієм, з яким ми ознайомилися в кабінеті президента ФФУ, поза грою опиняться друга і третя жіноча, юнацькі команди клубу, швидше за все зруйнується вся структура ФК. Гадаємо, ставити крапку в цій історії ще рано. Зачекаємо закінчення роботи комісії, яка й відповість на багато запитань. На одне з них маємо відповідь уже зараз: за свідченням працівників компетентних органів кримінальної справи щодо керівників ФК «Динамо» про яку йшлося на брифінгу, не порушено.

Інформація «Голосу України» та «Спортивної газети».

АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТРЕТІЙ ВИПУСК АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «АВАЛЬ» ДЛЯ ВІДКРИТОГО ПРОДАЖУ

АКБ «АВАЛЬ» зареєстрований Національним банком України 27 березня 1992 року за № 94.

Адреса банку: 252011, м. Київ, вул. Лескова, 9.

Рішенням Загальних зборів акціонерів від 23 квітня 1993 року статутний фонд банку збільшено до 2.000.000.000 (двох мільярдів) крб.

Третій випуск акцій на суму 1.500.000.000 (один мільярд п'ятсот мільйонів) крб. складається із 150 000 (ста п'ятдесяти тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 000 (десять тисяч) крб. кожна.

Акції розміщуються пакетами серед недержавних юридичних і фізичних осіб:

мінімальний пакет для фізичних осіб — 300 акцій,

мінімальний пакет для юридичних осіб — 1000 акцій.

Після оплати повної вартості заявлених акцій акціонер спочатку отримує сертифікат, а потім акції.

Громадянам при собі мати паспорт, а юридичним особам необхідно надати згідно з вимогами Національного банку України, баланс підприємства та аудиторські довідки про джерела формування коштів, виділених на придбання акцій.

Юридичним особам забороняється використовувати для придбання акцій бюджетні ресурси, а також кошти, одержані в кредит або під заставу.

Початок передплати на акції банку 19 липня 1993 року, закінчення — 19 грудня 1993 року.

Одна акція дає право на один голос. Виплата дивідендів здійснюється раз на рік, протягом місяця після затвердження Загальними зборами акціонерів відповідного рішення Ради банку.

Детальніше про підписку на акції можна довідатися по тел. (044) 295-32-05.

БАЛАНС КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «АВАЛЬ» НА 1.04.93 р.

АКТИВ	КРБ.
1. Каса	— 20.022.122,78
2. Наявна іноземна валюта і платіжні документи в іноземній валюті	— 1.356.560.190,97
3. Кореспондентський рахунок в НБУ	— 43.981.901.753,60
4. Кошти на коррахунках у країнах СНД	— 426.016.998,81
5. Кошти, вкладені в акції	— 183.470.000,00
6. Кредити, видані банком у т. ч.	
— короткострокові	— 10.315.846.552,20
— середньо- і довгострокові	— 49.883.987,00
7. Кошти, вкладені у спільну господарську діяльність	— 8.434.221,00
8. Кредити, видані іншим банкам	— 3.724.172.850,00
9. Витрати громадських фондів	— 18.425.006.885,00
10. Операції з факторингу	— 2.478.812.729,00
11. Основні кошти й інші матеріальні цінності	— 474.090.646,43
12. Вилучені кошти	— 1.956.445.624,92
13. Інші активи	— 6.865.673.960,19
РАЗОМ	— 90.266.338.521,70
ПАСИВ	
1. Статутний фонд	— 500.000.000,00
2. Резервний та інші фонди банку	— 1.310.589.833,05
3. Поточні рахунки в іноземній валюті	— 61.122.534,80
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	— 71.498.144.031,73
5. Депозитні рахунки клієнтів	— 3.093.796.383,00
6. Кредити, одержані від інших банків	— 10.971.172.850,00
7. Кор. рахунки іноземних банків в АКБ «АВАЛЬ»	— 4.917.122,00
8. Інші кредитори	— 824.111.798,02
9. Прибуток	— 2.002.483.969,10
РАЗОМ	— 90.266.338.521,70

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 789.249.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Зак. 0312137.

1, 4, 5, 7 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».